

Nagrada Prešernovega sklada

ROSANA HRIBAR in GREGOR LUŠTEK

za plesno-koreografski opus v zadnjih dveh letih

Rosana Hribar in Gregor Luštek sta unikaten umetniški par slovenske plesne scene. Še več, njuna izjemnost na vseh nivojih ustvarjanja jima ohranja status dobrodošlih gostov tudi na mednarodnih plesnih odrih.

Na neki način sta Rosana in Gregor po starostih slovenskega baleta, legendarnih Pii in Pinu Mlakar, drugi plesni par naše dežele, ki svoj ustvarjalni umetniški, plesni in koreografski svet aktivno prepleta z lastnim sobivanjem – življenjem. Ali je dolenska zemlja ob reki Krki del kozmične energije, iz katere sta navdih, moč in ljubezen črpala oba plesna para, razlog za njihovo mojstrstvo, lahko samo ugibamo.

Navdušujoča je Rosanina in Gregorjeva ves čas navzoča izjemna psihofizična kondicija, navdušujoče njuno izzivalno raziskovanje plesnega kozmosa, prepričljiva njuna odrska prisotnost in umetniški izraz, osupljivo je njuno »samovzdrževanje«, in to v vlogi slovenskih svobodnih plesnih umetnikov.

Dolgo vrsto let nas Rosana in Gregor kot izjemno zanimivi in celoviti umetniški osebnosti razvajata s svojimi avtorskimi projekti, med drugim s svojimi dueti, ki se bienalno nizajo drug za drugim, a pri tem ne izgubljajo na domiselnosti, ne intenzivnosti, ne izraznosti in ne umetniškosti in prepričljivosti. Lahko bi razumeli, da nam predstavljajo ognjemet neskončnega bogastva in pestrosti pristnega, naravnega odnosa med moškim in ženskim bitjem, Rosano in Gregorjem.

Tudi duet *Štirinajst*, do sedaj zadnji v vrsti njunih duetov, ni izjema. Mestoma brutalen, prav tako, kot so brutalne zahteve visoke profesionalne plesne umetnosti, ki jo oba zelo dobro poznata in spoštujeta. Navdušujoče dinamičen pri niansiranju od tornada do nežne sapice toplega poletnega večera. Objekt v dinamiki, oblikovani na osnovah gravitacije in zakonitosti kozmičnega gibanja, kar ples edino uspe predstaviti verodostojno, zanimivo in naravno. Precizen, da ga lahko primerjamo s filigransko natančnostjo plesov Indije ali mojstrstvom najfinejših ročnih spretnosti. Mestoma erotičen, s predstavitvijo tega naravnega, neločljivega dela človeškega bivanja in sobivanja na povsem enostaven način.

In pojem, ki njuno delo krasi najsijajnejše? Iskrenost! Brezkompromisnost. Iskrenost v trdem delu, iskrenost pri iskanju notranjega ravnovesja, ki posledično omogoča najti skrite poti do optimalnih umetniških izrazov, ki osmislijo vložene tehnične spretnosti, energetske napore in gibalne elemente. Iskrenost do posvečenega in čarobnega prostora – plesnega odra, iskrenost do stvarstva, ki ju je obdarilo z njunim poslanstvom.

Duet *Štirinajst* je nastal v sodelovanju Plesnega teatra Ljubljana in zavoda Flota.

Avtorskega projekta *Korak v dvoje po Pii in Pinu* sta se Rosana in Gregor lotila v spoznavanju, da je današnji čas in posledično ples vse redkeje oplemeniten z liričnostjo, katere mojstra sta bila njuna »dolenjska soseda«, nestorja slovenske baletno-plesne umetnosti Pia in Pino Mlakar.

S temeljito študijo gradiva o njunem življenju in delu se je izoblikovala ideja o predstavi, posvečeni temu izjemnemu umetniškemu paru, ki je oblikoval umetniške temelje slovenskega baleta in zapustil močan pečat tudi v zgodovini evropske baletne umetnosti.

Za osnovo zasedbene strukture sta Rosana in Gregor izbrala tri pare treh generacij. Vlogo odraslejšega para sta zaupala igralskemu paru Boris Ostan – Jette Ostan Vejrup, ki ju je tako kot Pio in Pina Mlakar v življenju združila umetniška pot, vlogo para srednje generacije sta prevzela Rosana in Gregor sama, vlogo najmlajšega pa sta zaupala mlademu baletnemu

paru. Pijino poznavanje temperamentnih plesov in mojstrstvo igranja na kastanjete je posledično vključilo v projekt tudi našo plesalko flamenka Ano Pandur Predin, »mlakarijansko« izjemno življenjsko in umetniško širino pa so podprle tri plesalke sodobnega plesa.

Predstava, stkana iz tako različnih umetniških gledaliških zvrsti, je prepletena s številnimi detajli in asociacijami iz življenja in dela umetnikov Pie in Pina Mlakar, njunih misli in citatov, ki so nastajali tudi na popotovanjih po svetu.

Projekt je nastal v organizaciji Anton Podbevšek teatra iz Novega mesta in Flote iz Ljubljane v sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije.

Iz načrtovane predstave – poklona v spomin umetniškima dušama Pii in Pinu Mlakar je projekt presegel svoj prvotni namen. Skozi ustvarjalni vrtinec in prepletanje najrazličnih plesnih zvrsti in energij je enostavno prerastel v očarljivo lepo in ganljivo umetniško zaokroženo delo, lahko bi dejali, v odo plesno-gledališki umetnosti.

Vojko Vidmar